

Kai Ove Riise (Innlevert 27.03.2023)

Hovedformålet med nasjonalparkvernet er villrein. Da må også all forvaltning og samfunnsstyring i områdene rundt nasjonalparken bygge opp under dette. Næringsutviklingen som knytter seg til og retter seg mot utmark har økt betydelig etter at nasjonalparken ble etablert. Dette viser at interessene som knytter seg til næringsutvikling veier tyngre enn vernet.

1) Stram inn på dispensasjonsrommet.

2) Avvikle fellesjakt. Fellesjakt fører til større ansamling jegere, økt stress på rein.

3) Stenge veien gjennom Sandgrovbotn som et føre var tiltak. Det er kun et spørsmål om tid før tunge reiselivsinteresser får øynene opp for dette området. En reversering av etablert praksis er tyngre enn føre-var tiltak.

4) Fjerne Reinheim, Snøheim og Snøheimvegen. DNT som samfunnsaktør må forstå sitt samfunnsansvar også for verneformålet her, og faktisk på eget initiativ gjennomføre nedstenging. Hvis de ikke forstår det, må de gjennomføres gjennom kompensasjonsordninger.

5) Moskusstammen har ingen verneverdi. Den bør fjernes. Er dette en frisk og livskraftig stamme? Fjernes moskusen, fjernes mye trafikk. Hva er den totale næringseffekten ift sysselsettingsgrad som direkte følge av moskusstammen?

6) Stenge fjell-løypa på Bjorli. Selv om Horisont Snøhettarapporten ga grunnlag for videre hyttebygging i randsona på Bjorli, så er det likevel slik at reinen trekker gjennom området vinterstid. Trekket på baksida av Kollhøe er viktig, og løypa fører flere folk inn og øker forstyrrelsene. Kompenser løypelaget med midler til å utvide løypenettet i skogsområdene feks inn Brøstdalen.

7) Reguler ferdselen langs Aursjøvegen. Denne utgjør en altfor effektiv barriere mot trekkveiene.

8) Ta vekk nasjonalparker med villreinvert fra nasjonal kanaliseringstrategi. Det er mye natur i Norge som kan tåle ferdsel bedre enn villreinområdene.

9) Unngå militær øvingsaktivitet både til lands og i lufta. Lavtflyging med jagerfly, og større landbasert øvingsaktivitet er ikke forenelig med villreinvert.

10) Øke bevissthet og kunnskap om villreinvert. I dag får villreinen "skylda" for manglende næringsutvikling mv i områdene rundt nasjonalparken. Næringsutvikling langs veiaksene gjennom Dovrefjell og Romsdalen er langt mer innbringende enn næring i nasjonalparken. Hyttebygginga på Bjorli har ikke begrenset seg pga etablering av villreinvert, og viser at vernet i seg selv ikke begrenser. Næringsutviklingen rundt hyttestedestinasjoner må kunne utvikles i destinasjonen, og ikke i fjellet rundt.

Radikale og kraftige tiltak, men utfordringene betinger radikale og kraftfulle tiltak. Ønsker storsamfunnet å bevare villreinstammen, må det samme storsamfunnet kompensere de som blir skadelidende av tiltakene. I den store sammenhengen koster det samfunnet lite å finansiere en ny hytte til DNT som link mellom Jotunheimen og Langsua som erstatning for Snøheim/Reinheim.